

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar

Nøkkelinformasjon

30.09.2020

Markedsverdi NOK	879,163,296
ISIN	NO0010861933
Referanseindeks	VINXBNOKNI
Referanseindeksens MSCI ESG-rating	AA
Antall selskap i fondet	114

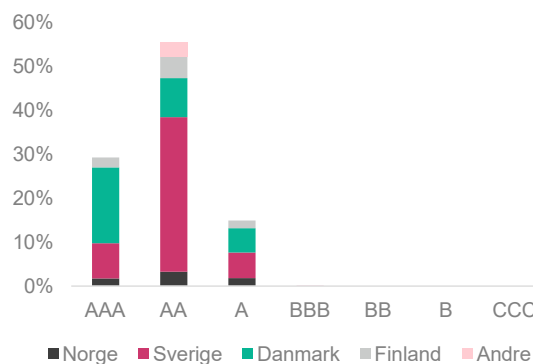
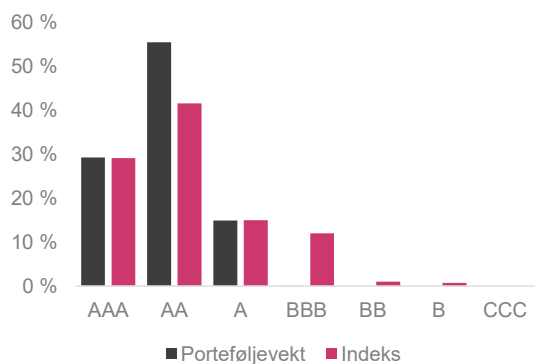
FONDETS
MSCI ESG-RATING

AAA

AAA AA | A BBB BB | B CCC
Høy Moderat Lav

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar investerer bredt nordisk i aksjer som blir rangert høyt på kriterier innen miljø, sosial ansvarlighet, eierstyring og selskapsledelse. Fondet benytter en kvantitativ metodikk for å vekte opp investeringer i disse selskapene. Alle investeringer gjøres i samsvar med *Retningslinje for KLP-fondene som ansvarlige investor* og *Svanemerkets krav for investeringsfond*.

MSCI ESG-rating

MSCI analyserer selskaper opp mot flere kriterier innenfor miljø (E), sosiale forhold (S) og eierstyring (G), og gir selskapene en ESG-rating fra AAA (best) til CCC (dårligst). Figuren til venstre viser andelen av fondet investert i selskaper med AAA- til CCC-rating, opp mot andelen av referanseindeksens vekt i samme rating. Figuren til høyre viser regionfordelingen i fondet innenfor AAA- til CCC-rating.

Topp 10 selskaper med overvekt mot referanseindeks

	Overvekt	Vekt i fondet	Vekt indeks	ESG-rating	Karbonrisiko ¹	Sektor
Atlas Copco Ab Ser. B	4.0 %	5.2 %	1.2 %	AA	Veldig lav	Industri
Ericsson, Telefonab. L M Ser.	1.4 %	4.1 %	2.7 %	AA	Veldig lav	Informasjonsteknologi
Essity Aktiebolag Ser. B	1.3 %	3.0 %	1.7 %	AAA	Moderat	Konsum
Skand. Enskilda Banken Ser. A	1.3 %	2.4 %	1.0 %	AA	Veldig lav	Finans
Svenska Handelsbanken Ser. A	1.1 %	2.1 %	1.0 %	AA	Veldig lav	Finans
Swedbank Ab Ser A	1.0 %	2.2 %	1.1 %	AA	Veldig lav	Finans
A.P. Moller - Maersk A	0.9 %	1.3 %	0.4 %	A	Veldig høy	Industri
Dnb Asa	0.9 %	1.8 %	0.9 %	AA	Veldig lav	Finans
Arsted A/S	0.8 %	2.3 %	1.5 %	AAA	Moderat	Kraftforsyning
Abb Ltd	0.7 %	1.7 %	1.0 %	AA	Lav	Industri

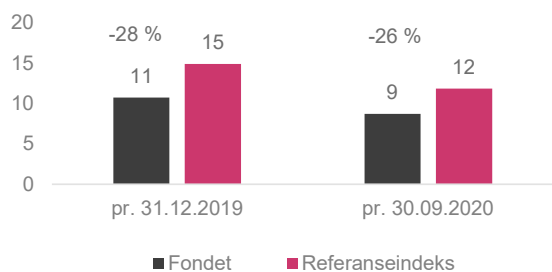
¹ Karbonrisiko baserer seg på selskapets karbonintensitet, som er selskapets CO₂-utslipp per krone i inntekt. Karbonrisiko er delt inn i kategoriene: Veldig lav (0 til <15), Lav (15 til <70), Moderat (70 til <250), Høy (250 til <525), Veldig høy (>=525)

Karbonutslipp

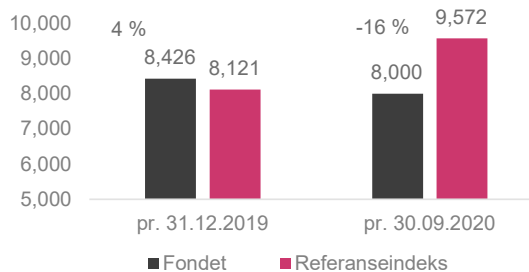
30.09.2020

Fondets karbonintensitet (WACI)	9 tCO ₂ -e ¹ /mill. kr.
Referanseindeksens karbonintensitet (WAC)	12 tCO ₂ -e/mill. kr.
Fondets karbonutslipp	8,000 tCO ₂ -e
Referanseindeksens karbonutslipp	9,572 tCO ₂ -e
Andel av selskaper i fondet med utslippsdat	100 %

Arlig karbonintensitet (WACI)

Arlig karbonutslipp (tonn CO₂-e)

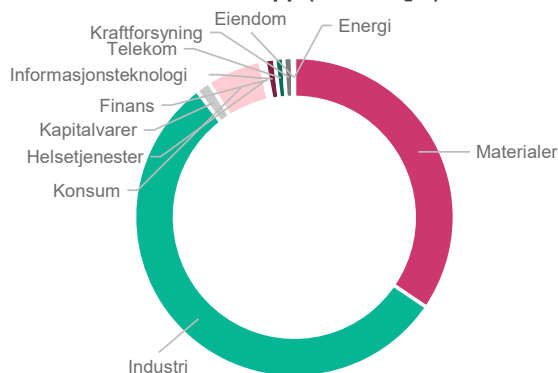

Fondets karbonintensitet (Weighted Average Carbon Intensity (WACI)) er fondets eksponering mot karbonintensive selskaper. Fondets karbonintensitet er summen av de underliggende selskapenes karbonintensitet (selskapets utslipp per krone i inntekt) justert for vekten i fondet. Figuren til venstre viser fondets karbonintensitet sammenlignet med referanseindeksen. Figuren til høyre viser fondets totale karbonutslipp.

Sektorfordeling

	Over/undervekt	Utslipp mot indeks
Energi	-3.6 %	-100 %
Materialer	0.3 %	-9 %
Industri	2.9 %	-4 %
Kapitalvarer	0.4 %	29 %
Dagligvarer	0.4 %	42 %
Helsetjenester	0.8 %	2 %
Finans	-2.2 %	-81 %
Informasjonsteknologi	0.5 %	25 %
Telekom	0.3 %	6 %
Kraftforsyning	0.1 %	-91 %
Eiendom	0.1 %	9 %
		-16 %

Karbonutslipp (tonn CO₂-e)

Tabellen viser fondets over- og undervekt per sektor relativt til referanseindeksen, og hvordan utslippene per sektor blir påvirket av denne under- eller overvekten. Hjuldiagrammet viser sektorenes andel av det total karbonutslippet i fondet.

¹ tCO₂-e: klimagassutslipp regnet om til antall tonn CO₂-verdier (ekvivalenter)

Avkastning

Fondets avkastning
Referanseindeksen
Differanseavkastning

30.09.2020

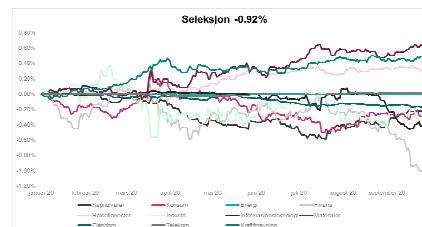
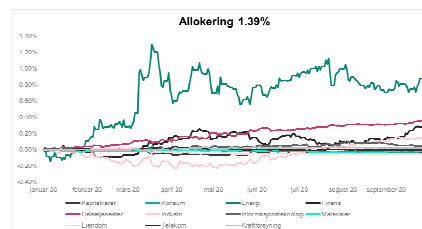
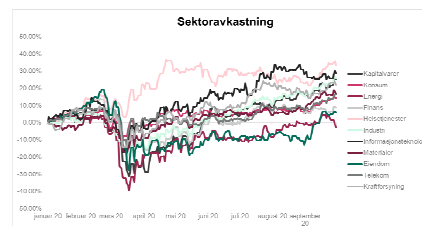
20.95 %
20.48 %
0.47 %

Fondets avkastning var 20.95% hittil i år 2020. Referanseindeksens avkastning var 20.48%, noe som ga en meravkastning på 0.47%. For Mer Samfunnsansvar fondet har man hatt positive allokeringseffekter, som til en viss grad har blitt nøytralisert av negative seleksjonseffekter i perioden.

Fondet er ikke investert i den tradisjonelle energisektoren (olje & gass). I henhold til Svanekriteriene er fondet ikke investert i selskaper som produserer og raffinerer olje og gass, oljeserviceaksjer og nedstrømselskaper. Undervekten i energi fordeles på øvrige sektorer i henhold til markedskapitalisering. Energi har vært blant de svakeste sektorene i VINXBCAPNOKNI indeksen hittil i 2020. Allokeringseffekten gir cirka 1,39%-poeng meravkastning.

Fondet vekter opp selskapene med høy ESG rating, og tilnærmet alle selskapene i porteføljen har ESG rating AAA,AA eller A. I tillegg forsøker fondet å velge selskaper med lignende egenskaper som de ekskluderte selskapene for å holde porteføljen så lik indeksen som mulig. For AksjeNorden ser man liten forskjell mellom sterke og svakere ESG selskap, da mesteparten scorer høyt. Her har seleksjonseffekten gitt en mindreavkastning på cirka -0.92%-poeng, og nøytraliserer dermed noe av allokeringseffekten.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdipapirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.

Topp 10 bidrag til avkastning hittil i år 2020

Selskap	Avkastning	Vekt i fondet	Bidrag	ESG-rating	Karbonrisiko	Sektor
Novo Nordisk A/S	29.06 %	9.38 %	2.73 %	AAA	Veldig lav	Helsetjenester
Atlas Copco AB	32.31 %	5.32 %	1.75 %	AA	Veldig lav	Industri
Vestas Wind Systems A/S	72.73 %	3.03 %	1.57 %	AAA	Veldig lav	Industri
DSV PANALPINA A/S	51.51 %	3.53 %	1.41 %	A	Veldig høy	Industri
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	35.42 %	4.04 %	1.22 %	AA	Veldig lav	Informasjonsteknologi
Genmab A/S	73.35 %	2.05 %	1.11 %	AA	Lav	Helsetjenester
Coloplast A/S	36.09 %	2.56 %	0.99 %	AA	Lav	Helsetjenester
Orsted A/S	43.51 %	2.26 %	0.96 %	AAA	Moderat	Kraftforsyning
Volvo AB	22.74 %	3.40 %	0.71 %	AA	Veldig lav	Industri
Novozymes A/S	38.67 %	1.59 %	0.62 %	AAA	Moderat	Materialer

Eksklusjoner

30.09.2020

Antall eksklusjoner 15
Totalvekt ekskluderte selskaper 11.26 %

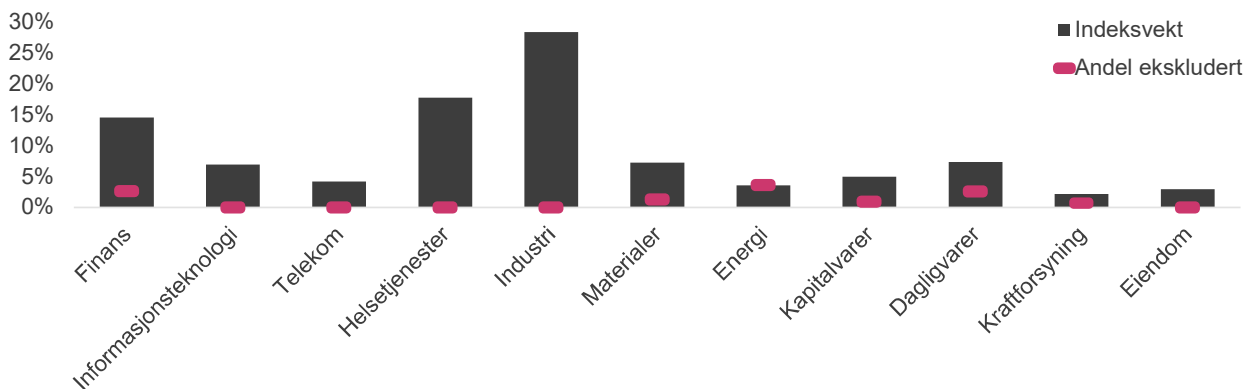
Investeringene i fondet blir kontinuerlig overvåket for brudd på *KLP-fondenes retningslinjer* og *Svanemerkets kriterier*. Selskaper som bryter med kriteriene blir ekskludert fra fondet. Se *KLP.no* for listen over ekskluderte selskaper.

Produkt eksklusjoner	Vekt i indeksen	Antall	Adferd eksklusjoner	Vekt i fondet	Antall
Alkohol	1.49 %	2	Andre etiske normer		
Gambling	0.91 %	5	Arbeidstakerrettigheter		
Tobakk	1.07 %	1	Korrupsjon		
Fossil energi	5.57 %	6	Menneskerettigheter		
Våpen	2.21 %	1	Alvorlig miljøskade		
Total	11.26 %	15	Total	0.00 %	0

Ti største ekskluderte selskap

Selskap	Vekt i indeks	ESG rating	Eksklusjonsårsak	Karbonrisiko	Sektor
Investor AB	2.21 %	A	Våpen	Moderat	Finans
Neste Oyj	1.87 %	AAA	Fossil energi	Moderat	Energi
Equinor ASA	1.28 %	AAA	Fossil energi	Moderat	Energi
UPM-Kymmene Oyj	1.26 %	AAA	Fossil energi	Høy	Materialer
Carlsberg AS	1.12 %	AAA	Alkohol	Moderat	Konsum
Swedish Match AB	1.07 %	AA	Tobakk	Lav	Konsum
Fortum Oyj	0.71 %	BBB	Fossil energi	Veldig høy	Kraftforsyning
Evolution Gaming Group AB	0.53 %	AA	Gambling	Lav	Kapitalvarer
Royal Unibrew A/S	0.37 %	A	Alkohol	Lav	Konsum
Lundin Energy AB	0.31 %	AA	Fossil energi	Moderat	Energi

Sektorfordeling og andel av sektor som er ekskludert

Stemmegivning og dialog 30.09.2020

Andel av generalforsamlinger stemt	31 %
Andel forslag stemt for	92 %
Andel forslag stemt mot	8 %
Antall selskapsdialoger	16

Stemmegivning

Generalforsamlingen er en viktig arena for dialog mellom selskapsledelsen og aksjonærene. KLP-fondene bruker stemmeretten sin aktivt, både i Norge og i utlandet. *KLP-fondenes retningslinjer for stemmegivning* er basert på internasjonale prinsipper for beste praksis innen eierstyring og selskapsledelse. Dette bidrar til at vi opptre konsistent og i konsensus med mange andre internasjonale investorer. Hvordan fondet stemmer kan du se i detalj på [KLP.no](#).

Forslag fremmet av selskapet	Antall saker	Stemt for	Stemt mot	Andel mot ledelsen
Styrerelatert	835	770	65	8 %
Rutinesaker	932	929	3	0 %
Godtgjørelse	212	159	53	25 %
Selskapskapital	158	154	4	3 %
Omorganisering	2	2	0	0 %
Anti-overtakelse	1	1	0	0 %
Annet	0	0	0	0 %
Totalt	2,140	2,015	125	6 %

Aksjonærforslag	Antall saker	Stemt for	Stemt mot	Andel for forslag
Styrerelatert	2	0	2	0 %
Rutinesaker	8	0	8	0 %
Godtgjørelse	2	0	2	0 %
Annet	27	0	27	0 %
Helse og miljø	2	2	0	100 %
Selskapsledelse	18	0	18	0 %
Sosialt	0	0	0	0 %
Menneskerettigheter	0	0	0	0 %
Totalt	59	2	57	3 %

KLP-fondene stemmer mot selskapets forslag ved manglende uavhengighet i styret, for eksempel kombinert styreleder og CEO, mot valgkomiteen ved manglende kjønnsbalanse i styret og mot godtgjørelsesordninger som ikke er tilstrekkelig forklart. KLP-fondene stemmer for aksjonærforslag som fremmer økt rapportering og åpenhet om praksis innenfor temaer som likestilling, karbonutslipp, politiske utbetalinger (lobbying) osv. KLP-fondene stemmer mot aksjonærforslag som legger føringer for selskapets strategi eller mål da dette er det aksjonærvalgte styret sitt ansvar.

Dialog

KLP-fondene er pådriver for en ansvarlig og bærekraftig forretningsdrift, som eier i mange selskaper er oppfølging av etikk, miljø og samfunnsansvar sentralt. Vedlagt ligger en liste over de selskaper vi har hatt kontakt med i den aktuelle tidsperioden.

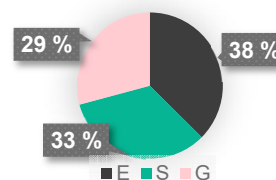
Antall selskapsdialoger 16

Tema

Klima og miljø (E)	10
Sosiale hensyn (S)	9
Eierstyring og selskapsledelse (G)	8

Samtalene med selskap i fondet omhandler som regel flere temaer.

ESG tema for dialog

DISCLAIMER MSCI :

Although KLP Kapitalforvaltning's information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates, obtain information from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness, of any data herein and expressly disclaim all express or implied warranties, including those of merchantability and fitness for a particular purpose. The Information may only be used for your internal use, may not be reproduced or re-disseminated in any form and may not be used as a basis for, or a component of, any financial instruments or products or indices. Further, none of the Information can in and of itself be used to determine which securities to buy or sell or when to buy or sell them. None of the ESG Parties shall have any liability of any errors or omissions in connection with any data herein, or any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

Underliggende ESG-data er fra MSCI ESG Research LLC. Alle utregninger er gjort av KLP Kapitalforvaltning. Informasjon om eksklusjoner og dialog er KLPs egen rapportering. Informasjon om stemmegivning kommer fra ISS.

Selskap	Tema for dialog	Status
A.P. Moller - Marsk A/S	Selskapet kontaktet KLP for å presenterer samfunnsansvarsrapporten for 2019	Fullført
ABB Ltd	Kontaktet selskapet om arbeidstakerrettigheter til immigrantarbeidere i lys av Covid	Pågående
Atlas Copco AB	Kontaktet selskapet på grunn av aktiviteter som knyttes til Vest- Sahara	Pågående
Europris ASA	Kontaktet selskapet for avklaringer i forbindelse med generalforsamling	Fullført
Gjensidige Forsikring ASA	Kontaktet selskapet for avklaringer i forbindelse med generalforsamling	Fullført
Husqvarna AB	Kontaktet selskapet om miljø	Pågående
ICA Gruppen AB	Kontaktet selskapet om bærekraftige proteiner, klima og bærekraft, plantebasert m:	Pågående
Mowi ASA	Kontaktet selskapet om avskoging og kjøp av soya	Pågående
Norsk Hydro ASA	Kontaktet selskapet om arbeidstakerrettigheter Qatar	Fullført
Orkla ASA	Selskapet tok kontakt for å få en presentasjon av KLPs forventninger	Fullført
Skanska AB	Kontaktet selskapet om arbeidstakerrettigheter til immigrantarbeidere i lys av Covid	Pågående
Telenor ASA	Kontaktet selskapet for avklaringer i forbindelse med generalforsamling	Fullført
Volvo AB	Kontaktet selskapet om miljø	Pågående

Definisjoner

ESG-rating: Environmental, Social And Governance (ESG) rating er en vurdering av hvor godt selskapet jobber med å håndtere de risiko selskapet står ovenfor innenfor temaene klima og miljø, sosiale forhold og selskapsstyring.

Karbonintensitet: Selskapets karbonintensitet er utslipp per krone i inntekt. Det blir regnet ut ved å ta selskapets utslipp (Scope 1 og Scope 2) og dele på selskapets inntekt

Fondets karbonintensitet (tonn CO₂e/NOK mill): Weighted Average Carbon Intensity (WACI) er fondets eksponering mot karbonintensive selskaper. Fondets karbonutsnitt blir regnet ut ved å ta summen av selskapenes karbonintensitet justert for selskapets vekt i porteføljen.

Totalt karbonutslipp (tonn CO₂e): Fondets totale utslipp (Scope 1 og Scope 2) er summen av selskapenes utslipp, som tilegnes fondet basert på eierandel i selskapet.

Karbonrisiko: Karbonrisiko baserer seg på selskapets karbonintensitet. Karbonrisiko er delt inn i kategoriene: Veldig lav (0 til <15), Lav (15 til <70), Moderat (70 til <250), Høy (250 til <525), Veldig høy (>=525).

Scope 1: Selskapets direkte utslipp fra egen virksomhet.

Scope 2: Indirekte utslipp fra kjøp av energi.

Scope 3: Alle andre indirekte utslipp som er resultat av selskapets virksomhet.

CO₂-ekvivalenter: Statistikk over klimagassutslipp og mål for utslippsreduksjoner omfatter i tillegg til karbondioksid (CO₂) som regel også gasser som metan (CH₄), lystgass (N₂O) og fluorgasser (HFK, PFK og SF₆). Alle disse gassene bidrar til klimaendringer, men har svært forskjellig oppvarmingseffekt og levetid i atmosfæren. For å kunne sammenligne dem, regnes de om til CO₂-verdier. Mengdene kalles CO₂-ekvivalenter. Alle utslipp kan da sammenlignes direkte fordi de får samme enhet.